

YÖNETMELİK

Yükseköğretim Kurulu Başkanlığından:

DOÇENTLİK YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç ve Kapsam, Dayanak ve Doçentlik Bilim Alanları

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, doçentlik değerlendirmesine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

(2) Bu Yönetmelik, doçentlik bilim/sanat alanlarının belirlenmesi, doçentlik başvurusu yapabilme şartları, başvuru zamanı ve usulü, doçentlik değerlendirme jürilerinin oluşturulması, doçentlik sürecinin yürütülmesi, Üniversitelerarası Kurul tarafından belirlenen intihal, diğer bilimsel araştırma ve yayın etiği ve disipline aykırılık iddiaları dolayısıyla izlenecek yollarla komisyonların teşkiline ve görevlerine ilişkin hükümleri kapsar.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 11 inci ve 24 üncü maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Doçentlik bilim/sanat alanları ve kriterleri

MADDE 3 – (1) Doçentlik değerlendirmesi, Üniversitelerarası Kurulun görüşü üzerine Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen bilim/sanat alanlarında adayın akademik yayın ve çalışmalarının incelenmesi çerçevesinde yapılır. Bilim/sanat alanlarındaki güncellemeler izleyen dönemde, doçentlik kriterlerindeki güncellemeler ise kabul edildikleri tarihten sonraki ikinci doçentlik başvuru döneminde uygulanır.

İKİNCİ BÖLÜM

Başvuru Zamanı, Şartları ve Usulü, Jürilerin Oluşturulması ve Doçentlik Değerlendirmesi

Başvuru zamanı, şartları ve usulleri

MADDE 4 – (1) Üniversitelerarası Kurul başka bir tarih belirlemedikçe doçentlik başvurusu, yılda iki kez olmak üzere Mart ve Ekim aylarının on beşinci günü başlayıp, en geç ilgili ayın son çalışma günü mesai saati bitimine kadar devam eder.

(2) Doçentlik başvurusu için;

a) Türkiye’de doktora ile tıpta, diş hekimliğinde, eczacılıkta ve veteriner hekimlikte uzmanlık unvanını veya Üniversitelerarası Kurulun önerisi üzerine Yükseköğretim Kurulunca tespit edilen belli sanat dallarının birinde **yeterlik kazanmış olmak** veya **yurt dışında yapılmış ise denkliğinin kabul edilmiş olması**,

b) Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen merkezî bir **yabancı dil sınavından en az elli beş puan** veya uluslararası geçerliliği Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen bir yabancı dil sınavından buna denk bir puan almış olmak, doçentlik bilim alanının belli bir yabancı dille ilgili olması halinde ise bu sınavı başka bir yabancı dilde vermek,

c) Üniversitelerarası Kurulun görüşü üzerine Yükseköğretim Kurulu tarafından her bir bilim veya sanat disiplininin özellikleri dikkate alınarak belirlenecek **asgari sayı ve nitelikte özgün bilimsel yayın ve çalışmalar** yapmak,

şarttır.

(3) Doçentlik başvuruları, eserlerle birlikte **elektronik ortamda Üniversitelerarası Kurula yapılır**. Belgelerin aslının veya onaylı suretinin ibrazının gerekli olduğu hallerde, bu belgeler posta ile gönderilir. Doçentlik başvuru şartlarının sağlanıp sağlanmadığı, **Üniversitelerarası Kurul Başkanlığı tarafından ilgili bilim/sanat alanlarından görevlendirilen en az iki profesör tarafından yapılan inceleme ile belirlenir**. Ancak adayın doçentlik başvuru şartlarını sağlamadığına ilişkin ileri sürülen iddialar, Doçentlik Komisyonunca incelenir. Doçentlik Komisyonu tarafından başvuru şartlarını sağlamadığına karar verilen adayın doçentlik başvurusu iptal edilir.

Değerlendirme jürisinin oluşturulması

MADDE 5 – (1) Başvurunun eksiksiz olduğu ve gerekli şekil şartlarını taşıdığı tespit edilen adayların her biri için, Doçentlik Komisyonunca, başvuru bilim/sanat alanı göz önünde bulundurularak **beş asıl ve iki yedek üyeden** müteşekkil bir jüri oluşturulur. Adayın başvurduğu bilim/sanat alanında yeterli öğretim üyesi yoksa jüri, en yakın bilim alanından, mümkün olmaması durumunda üç asıl ve bir yedek üye ile tamamlanır.

(2) Doçentlik jürilerinde görev alabilecek profesör unvanlı öğretim üyelerinin listesi, Yükseköğretim Kurulu personel veri tabanındaki bilgiler esas alınarak belirlenir. Doçentlik değerlendirme jürisindeki asıl ve yedek üyelikler, bu listede ilgili bilim alanlarında yer alan öğretim üyeleri arasından objektif ölçütlere göre belirlenir.

(3) Doçentlik değerlendirme jürisinde görev alabilmek için öğretim üyesinin Devlet veya vakıf yükseköğretim kurumlarında 2547 sayılı Kanunun 26 ncı maddesi hükümlerine göre profesör olarak atanmış olması şarttır.

(4) Jürinin asıl ve yedek üyelerine, mensubu buldukları üniversite rektörlüğü aracılığı ile bildirim yapılır.

(5) Jüri üyelerine başvuru alanında yeterli sayıda profesör bulunmaması durumu hariç bir başvuru döneminde üçten fazla görev verilmez.

Doçentlik değerlendirmesi

MADDE 6 – (1) Doçentlik değerlendirme jürisini oluşturan asıl ve yedek üyeler, adayın akademik çalışmalarının her birini nitelik ve bilim/sanat alanına katkısı açısından değerlendirerek, Üniversitelerarası Kurul

tarafından belirlenen şekle uygun olarak hazırladıkları ayrıntılı ve gerekçeli kişisel raporlarını Üniversitelerarası Kurula elektronik ortamda gönderirler. Bu raporlar, dosya sayısı itibarıyla azami birer aylık sürelerde hazırlanarak gönderilir. Gerekli hallerde jüri üyesine Doçentlik Komisyonu tarafından toplam bir aya kadar ek süre verilebilir.

(2) Jürinin asıl ve yedek üyeleri, süresi içinde rapor hazırlamalarına engel olacak mazeretlerinin ortaya çıkması halinde, bu mazereti varsa belgeleyen evrak ile birlikte hem Doçentlik Bilgi Sistemi (DBS) üzerinden beyan eder hem de görevli olduğu yükseköğretim kurumuna yazılı olarak bildirir. İlgili yükseköğretim kurumu, jüri üyesinin mazeretini uygun bulan yönetim kurulu kararını Üniversitelerarası Kurula bildirmekle yükümlüdür. Jüri üyesi, bildirdiği mazeretin Doçentlik Komisyonu tarafından kabul edildiğine dair karar verilmediği sürece, bu görevden kaçınmaz. Kabul edilmiş mazereti olmaksızın görevini süresi içinde yapmayan jüri üyesinin genel hükümlere göre idarî ve cezaî sorumluluğu saklıdır.

(3) Öğretim üyeliğinden istifa, emeklilik gibi mazeretler ile jüri üyelerinde eksilme olması halinde Doçentlik Komisyonu tarafından eksilen üyelikler doldurulabilir.

(4) Asıl üyelerin geçerli bir mazeret olmaksızın raporunu süresi içinde Doçentlik Bilgi Sistemine (DBS) yükleyememesi halinde, Üniversitelerarası Kurul Başkanlığı tarafından bu kişinin jüri üyeliği iptal edilir ve yedek üyelerin raporları sırasıyla değerlendirmeye alınır.

(5) Değerlendirmeye esas alınan jüri raporları tamamlandığında, raporların birer örneği, eser incelemesi sonucuna ilişkin bildirim yazısıyla birlikte Doçentlik Bilgi Sistemi (DBS) üzerinden adaya gönderilir. Bununla birlikte asgari başvuru şartlarını sağlamayan adaya sadece başvuru şartlarını sağlamadığına dair bildirim yapılır. Beş üyeden oluşan jürilerde en az üç üyenin, üç üyeden oluşan jürilerde ise en az iki üyenin, eser ve diğer faaliyetlerden aday başarılı bulması halinde aday başarılı sayılır. Başarısız bulunan aday, jüri tarafından eksik bulunan eser ve faaliyetleri tamamlamak kaydıyla müracaat dönemi esas alınmak suretiyle en erken izleyen üçüncü dönemde yeniden başvurabilir.

(6) Bilimsel/sanatsal yayın ve akademik çalışmalarının değerlendirilmesi sonucunda başarılı olan adaya, Üniversitelerarası Kurul Yönetim Kurulu kararı ile karar tarihinden itibaren ilgili bilim/sanat alanında "Doçentlik Unvanı" verilir ve "Doçentlik Belgesi" düzenlenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırılık, Doçentlik Komisyonu

Bilimsel araştırma ve yayın etiğine aykırılık

MADDE 7 – (1) Üniversitelerarası Kurul, bilimsel araştırma ve yayın etiğine aykırılık ile disiplin cezaları bakımından doçentlik değerlendirmesine başvuran adayların durumlarını, kendi bünyesinde oluşturacağı veri tabanından kontrol eder.

(2) Eser incelemesi yapan jüri üyeleri, başvuru dosyasında yer alan herhangi bir eserde bilimsel araştırma ve yayın etiğine aykırılık tespit ederse, bu durumu hazırlayacağı gerekçeli bir raporla ve iddiaya konu olan eserlerle birlikte Üniversitelerarası Kurula bildirir.

(3) Bilimsel araştırma ve yayın etiğine aykırılık iddiası hakkında gerekli işlemler, Üniversitelerarası Kurul tarafından belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde yapılır. Üniversitelerarası Kurul, bilimsel araştırma ve yayın etiğine aykırılık iddiası hakkında gerekli işlemlerin yapılması için durumu belgeleriyle birlikte ilgili bilimsel araştırma ve yayın etiği komisyonuna gönderir ve bir karar verilinceye kadar doçentlik başvurusuyla ilgili herhangi bir işlem yapmaz.

(4) Bilimsel araştırma ve yayın etiğine aykırılık iddialarını incelemek ve sonuçlandırmak amacıyla Üniversitelerarası Kurul bünyesinde Fen ve Mühendislik Bilimleri, Sağlık ve Spor Bilimleri, Sosyal ve Beşeri Bilimler ile Güzel Sanatlar alanlarından olmak üzere üç adet Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Komisyonu kurulur. Bu komisyonların kuruluşu, çalışma usul ve esasları Üniversitelerarası Kurul tarafından belirlenir.

(5) İlgili bilimsel araştırma ve yayın etiği komisyonu tarafından incelenen bilimsel araştırma ve yayın etiğine aykırılık iddiasının doğru olmadığına tespiti halinde, doçentlik değerlendirme süreci kaldığı yerden devam eder.

(6) Bilimsel araştırma ve yayın etiğine aykırılık iddiası hakkında yapılacak inceleme neticesinde etik ihlalde bulunduğu karar verilen aday, doçentlik değerlendirme başvurusunda başarısız sayılır. Adayın idarî, cezaî ve hukukî sorumluluğuna ilişkin hükümler saklıdır.

(7) İnceleme neticesinde etik ihlalde bulunduğu tespit edilen adayla ilgili karar, gerekli disiplin ve diğer idarî işlemlerin başlatılması amacıyla bilgi ve gereği için adayın bağlı olduğu kuruma ve gerekli görülen hallerde Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına bildirilir.

(8) Jüri üyelerince doçentlik değerlendirme başvurusuyla ilgili olarak adayın yanıltıcı bilgi veya belge sunduğunun ileri sürülmesi veya re'sen tespit edilmesi halinde, bu konuda bir karar verilinceye kadar Üniversitelerarası Kurul, doçentlik başvurusuyla ilgili herhangi bir işlem yapmaz. İlgili bilimsel araştırma ve yayın etiği komisyonu tarafından yapılacak inceleme neticesinde iddianın doğru olduğunun tespiti halinde aday başarısız sayılır. İddianın doğru olmadığına karar verilmesi halinde doçentlik değerlendirme süreci kaldığı yerden devam eder.

(9) Adayın doçentlik başvuru süreci devam ederken aday hakkında doçentlik başvuru dosyasında sunmuş olduğu herhangi bir eserinde bilimsel araştırma ve yayın etiğine aykırılık bulunduğu iddiasını içeren şikâyet veya ihbar yapılması halinde, Üniversitelerarası Kurul bu başvuruyu değerlendirilmesi amacıyla derhal ilgili Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Komisyonuna gönderir. İlgili Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Komisyonu bu başvuru hakkında ön değerlendirme yapar. Yapılan ön değerlendirmede, başvurunun inandırıcı mahiyette bilgi ve belgeye dayalı olduğunun tespit edilerek iddianın incelenmesine karar verilmesi halinde Üniversitelerarası Kurul doçentlik başvurusuyla ilgili herhangi bir işlem yapmaz. Bunlar hakkında sekizinci fıkra hükümleri uygulanır.

Doçentlik Komisyonu

MADDE 8 – (1) Bu Yönetmelikle verilen görevleri yerine getirmek üzere, Üniversitelerarası Kurul bünyesinde Doçentlik Komisyonu kurulur. Komisyon, sosyal, fen-mühendislik, sağlık bilimleri ve güzel sanatlar alanlarından profesör unvanına sahip on beş üyeden oluşur. Komisyon üyeleri, Üniversitelerarası Kurul Başkanının komisyon üye tamsayısının en az iki katı kadar önereceği aday arasından, Üniversitelerarası Kurul tarafından üç yıllığına seçilir. Komisyon ilk toplantısında kendi üyeleri arasından bir başkan ve başkan vekili seçer. Üniversitelerarası Kurul Yönetim Kurulu kararı ile gerektiğinde komisyon üyelerinden oluşacak alt komisyonlar kurulabilir.

(2) Doçentlik Komisyonu, Üniversitelerarası Kurul tarafından belirlenecek objektif ve denetlenebilir yönetime göre her bir aday için ilgili sınav jürisinin asıl ve yedek üyelerini belirleyerek Üniversitelerarası Kurula sunar. Komisyon jürilerde ortaya çıkan maddî hataları düzeltir.

(3) Adayların doçentlik sürecine ilişkin her türlü itirazları Komisyon tarafından incelenerek karara bağlanır.

(4) Doçentlik Komisyonunda görev yapan öğretim üyelerinin yolluk ve yevmiyeleri, mensubu bulunduğu üniversite tarafından öncelikli olarak ödenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM **Çeşitli ve Son Hükümler**

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 9 – (1) 7/2/2015 tarihli ve 29260 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Doçentlik Sınav Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 10 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 11 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Yükseköğretim Kurulu Başkanı yürütür.